

Uchwała Nr 9/2022
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 10 marca 2022 r.

w sprawie rządowego projektu ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027

Po rozpatrzeniu, na wniosek Marszałka Sejmu z dnia 22 lutego 2022 r. (pismo nr SPS-WP.020.51.3.2022), rządowego projektu ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, stosownie do art. 329 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 ze zm.), Rada Główna opiniuje pozytywnie projekt – w części odnoszącej się bezpośrednio do szkolnictwa wyższego i nauki, zgłaszając jedną uwagę szczegółową.

Uzasadnienie

1. W ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (PoSWiN, Dz. U. z 2021 r. poz. 478, 619, 1630, 2141 i 2232) Projekt ustawy – w art. 124 - zawiera propozycję rozszerzenia obecnego zapisu art. 405 na realizację programów i zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027. Obecny zapis ustawy PoSWiN ogranicza możliwość realizacji przez Ministra działań i realizacji programów w zakresie polityki spójności do zamkniętej już perspektywy finansowej 2014-2020. Projektowaną zmianę Rada Główna uważa za niezbędną z punktu widzenia możliwości kontynuacji przez Ministra „działań na rzecz podniesienia poziomu wiedzy w zakresie szkolnictwa wyższego i nauki, w tym realizacji projektów, o których mowa w ustawie z 11.07.2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności....” (art. 405 ustawy PoSWiN). Proponowaną zmianę Rada Główna opiniuje pozytywnie.
2. W ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. z 2019 r. poz. 1384), Projekt ustawy – w art. 114 – stanowi, że NCN „może uczestniczyć w realizacji programów operacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności (ust. 1) oraz [...] może wykonywać również inne zadania” niż wskazane w ust. 1 (ust. 2 art. 114 projektu ustawy). Proponowaną zmianę Rada Główna opiniuje pozytywnie.
3. W ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. z 2020 r. poz. 1861) Projekt ustawy – w art. 115 - stanowi, że NCBR „może uczestniczyć w realizacji programów operacyjnych” w perspektywie finansowej 2021-2027 (ust. 1 art. 115) oraz „może wykonywać również inne zadania niż wskazane w ust. 1” (ust. 2 art. 115). Za pośrednictwem Centrum może być udzielana pomoc finansowa ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027. W związku z realizacją zadań, o których mowa w art. 27, art. 29 i art. 30 ust. 1 i 2 ustawy

o NCBR za pośrednictwem Centrum może być także udzielana pomoc publiczna. Proponowaną zmianę Rada Główna opiniuje pozytywnie.

4. Szczegółowe warunki i tryb udzielania przez NCBR pomocy finansowej w ramach programów, finansowanych ze środków europejskich, w myśl założeń projektu ustawy ma określić minister pełniący funkcję instytucji zarządzającej programem w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw nauki i szkolnictwa wyższego w formie rozporządzenia. Celem rozporządzenia jest "zapewnienia podstawy prawnej dla udzielania pomocy finansowej przez NCBiR w ramach programu Operacyjnego Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (PONG) 2021-2027. Projekt rozporządzenia zawiera załącznik do projektu ustawy. Określa on zasady udzielania przez NCBR pomocy finansowej w realizowanych projektach. Za ważne Rada Główna uznaje zasady efektywności wykorzystywania środków i przejrzystości udzielania pomocy finansowej dla zadań *finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027*, w tym o charakterze pomocy publicznej. Projekt rozporządzenia nawiązuje do Rozporządzenia UE nr 651/2014 określającego możliwe, legalne formy i rodzaje pomocy za zgodne z art. 107 i 108 Traktatu o UE i FUE. Proponowane zmiany Rada Główna opiniuje pozytywnie.
5. Rada Główna zgłasza uwagę wobec zapisu art. 77 ust. 2 pkt. 1 i 2 oraz ust. 3 w Rozdziale 16. projektu ustawy pn. *Procedura odwoławcza*. Projekt ustawy w art. 77.1 zakłada, że *„prawomocne rozstrzygnięcie sądu [...] kończy procedurę odwoławczą oraz procedurę wyboru projektu”*. *Sąd, uwzględniając skargę, stwierdza tylko, że ocena projektu została przeprowadzona w sposób naruszający prawo i naruszenie to miało istotny wpływ na wynik oceny, nie przekazując sprawy do ponownego rozpatrzenia* (art. 77 ust. 2 pkt 2). W kontekście tego zapisu Rada Główna proponuje stworzenie możliwości rezerwy finansowej dla finansowania projektów negatywnie rozpatrzonych w procedurze, a wobec których sąd stwierdził naruszenie prawa. Taka sytuacja może mieć miejsce w obszarze nauki i szkolnictwa wyższego, w obszarze badań finansowanych w procedurach konkursowych ze środków europejskich.
6. W projekcie rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie udzielenia pomocy finansowej przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w par. 49-55 w punktach dotyczących zwiększenia intensywności pomocy wskazane jest ujednolicenie liczby punktów procentowych do wartości 15 punktów w przypadku inwestycji realizowanych na obszarach wszystkich województw.
7. Wskazane jest doprecyzowanie pojęcia organizacja badawcza oraz uwzględnienie możliwości dofinansowania prac przedwdrożeniowych.

Konkludując, Rada Główna opiniuje pozytywnie *projekt ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027* – w części odnoszącej się bezpośrednio do szkolnictwa wyższego i nauki.

Uchwałę otrzymują: Marszałek Sejmu RP, Marszałek Senatu RP oraz Minister Edukacji i Nauki.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prof. Marcin Pałys